

پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله وسلم فرمود: «هنگامی که انسان می میرد، امید او از همه چیز قطع می شود؛ جز از سه چیز: ۱- اموالی که در راه خدا داده است و برکات آن پیوسته به همه می رسد؛ ۲- علمی که از آن سود می برند؛ ۳- فرزند صالحی که برای او دعا می کند».

پیام: زن وسیله هوسرانی نیست؛ بلکه زمینه ساز حفظ نوع انسان است. «نِسَاؤُكُمْ حَرْثٌ لَّكُمْ»

آیه ۲۲۴

واژه: اَیْمَانِکُمْ: سوگندهای تان. (جمع یمین: سوگند و پیمان، دست راست) (سوگند را از آن جهت «یمین» گفته اند که اعراب هنگامی که با هم، پیمان بسته و هم سوگند می شدند، دست راست یکدیگر را می فشردند. بنابراین به طور مجاز، سوگند را «یمین» گفتند).

۵- کار خیر را ترک نکنید

میان داماد و دختر یکی از یاران پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم به نام «عَبْدُ اللَّهِ بْنِ رَوَاحَه» اختلافی روی داد. او سوگند یاد کرد برای اصلاح کار آن ها هیچ گونه دخالتی نکند و در این راه گامی بر ندارد! آری! گاه اتفاق می افتد افرادی که به مردم خیر می رسانند، از آنان ناسپاسی می بینند و رنجیده خاطر می شوند، به همین دلیل قسم می خورند که بعد از این به مردم نیکی نکنند. این آیه و آیه بعد نازل شد که: «اگر شما کار خیری را برای خدا انجام می دهید، نباید آن را به بهانه این که به خدا قسم خورده اید، ترک کنید».

پیام: به هر مناسبتی از خدا و نام مقدس او خرج نکنید، این کار خود نوعی جرأت و بی ادبی است. «وَلَا تَجْعَلُوا اللَّهَ عُرْضَةً لِأَيْمَانِكُمْ»

پیام: به هر مناسبتی از خدا و نام مقدس او خرج نکنید، این کار خود نوعی جرأت و بی ادبی است. «وَلَا تَجْعَلُوا اللَّهَ عُرْضَةً لِأَيْمَانِكُمْ»

بسم الله الرحمن الرحيم

آیه ۲۲۰

واژه: لَاَعْتَنُكُمْ: شما را به سختی و رنج وا داشت. (مُخَالَطَةٌ: معاشرت کردن،

آمیختن)

۱- اجازه استفاده از اموال یتیم در حد ضرورت

از امام صادق علیه السلام در شأن نزول این آیه نقل شده است: «آیه ۳۳ سوره اسراء و آیه ۱۰ سوره نساء بر این مطلب تکیه دارند که به اموال و دارایی یتیمان، نزدیک نشوید؛ مگر در صورتی که برای آنان نفعی داشته باشد. هنگامی که این آیات نازل شد، مردمی که یتیمی در خانه داشتند، از کفالت وی فاصله گرفتند و او را به حال خود وا گذاشتند و حتی برخی آن ها را از خانه خود بیرون کردند. همه این کارها برای آن بود که مال یتیم را نخورند و مستحق عذاب الهی نگردند. این عمل، هم برای سرپرستان و هم برای یتیمان، مشکلات فراوانی به بار آورد. از این رو، خدمت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم رسیدند و از این گونه رفتارها سؤال کردند. در پاسخ آن ها این آیه نازل شد و به مسلمانان گفت که شانه خالی کردن از وظیفه سرپرستی یتیمان، کار درستی نیست؛ بهتر این است که سرپرستی آن ها را بپذیرید و کارهای آن ها را سامان داده و اصلاح کنید. و اگر اموال آن ها با اموال شما مخلوط شود، اشکالی ندارد؛ البته در صورتی که نظر شما اصلاح باشد و مانند یک برادر با آن ها رفتار کنید».

پیام: تکلیف فوق طاقت در اسلام نیست. «لَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَعْتَنُكُمْ»

آیه ۲۲۱

واژه: اَمَةٌ: کنیز، زن برده.

۲- ممنوعیت ازدواج با مشرکان

«مَرْتَد» یکی از یاران شجاع پیامبر صلی الله وعلیه وآله وسلم بود که مأمور شد به مکه برود و جمعی از مسلمانان آن جا را با خود بیاورد. هنگامی که وارد مکه شد، زن زیبایی که از زمان جاهلیت با او آشنا بود، به وی پیشنهاد ازدواج نمود. مرتد گفت: «این امر وابسته به اجازه پیامبر است.» برای همین بعد از مراجعت، موضوع را با پیامبر اکرم صلی الله وعلیه وآله وسلم در میان گذاشت و این آیه در پاسخ نازل شد.

این آیه، دلیل ممنوع بودن ازدواج با مشرکان را دعوت آن ها به سوی جهنم بیان می کند. توجه به این نکته بسیار مهم است که در اساس زندگی مشترک و انس گرفتن با شخص مشرک، به تدریج، انسان را از خدا دور می کند؛ اگرچه دعوت آن شخص مشرک، دعوت زبانی نباشد؛ زیرا عقاید باطل و صفات زشت او، کم کم در انسان با ایمان اثر می گذارد و او را از خدا دور کرده، به سوی شرک می کشاند. این تأثیر گذاری به ویژه بر فرزندان بیشتر است؛ زیرا روحيات و صفات پدر و مادر از طریق وراثت به فرزندان منتقل می شود و در ضمن، تأثیر پدر و مادر در تربیت فرزندان، امری بدیهی است؛ به ویژه اگر مادر مسلمان و مؤمن نباشد؛ زیرا فرزندان از کودکی در دامان مادر پرورش می یابند.

پیام: اول ایمان؛ بعد ازدواج، فکر نکنید شاید بعد از ازدواج ایمان بیاورند.

«حَتَّى يُؤْمِنَ» «حَتَّى يُؤْمِنُوا»

آیه ۲۲۲

واژه: فَاعْتَرِلُوا: پس فاصله بگیرید. (اعتزال: فاصله گرفتن).

۳- حکم رفتار با زنان حائض

مسلمانان در ایام حیض زنان، مطابق دوران جاهلیت با آن ها رفتار می کردند و منتظر بیان حکم آمیزش جنسی در ایام عادت ماهانه زنان، از جانب پیامبر صلی الله وعلیه وآله وسلم بودند. به مناسبت بحث نکاح در آیه پیشین، در این آیه گوشزد می کند که رفتار عادلانه و به دور از افراط و تفریط با زنان در این ایام، آن است که تنها از آمیزش با آنان بپرهیزند و سایر معاشرت ها و استمتاعات جایز است. گفتنی است که از نظر پزشکی نیز، ثابت شده است که نزدیکی با زن حائض، زیان های زیادی مانند عقیم شدن و بیماری های مختلف به بار می آورد.

پیام: در سؤال کردن، حیا بی معنا است. «يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ»

آیه ۲۲۳

واژه: حَرث: کشت زار، محل زراعت.

۴- هدف از غریزه جنسی

در این آیه، زنان به مزرعه و کشتزار تشبیه شده اند. این تشبیه بیان گر اهمیت جایگاه زن در بقای نسل و هدف اصلی از عمل آمیزش می باشد. همان گونه که زمین زراعی مناسب، برای تولید محصول خوب، بسیار ضروری است، تولد فرزند نیکو و صالحی - که مایه نیکنامی والدین خویش گردد - جز از مجرای طاهر و طیب (زنان پاکیزه و پاکدامن) امکان ندارد. بخش دوم آیه، به همین مطلب اشاره دارد که با پرورش فرزندان صالح، آثار نیکی برای خود پیش فرستید و در انجام اعمال زناشویی، خدا را فراموش نسازید تا زمینه تولد فرزند ناشایسته فراهم نیاید.